

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้าน 5 ตำบลบันนังสาด อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
Guidelines for developing tourist attractions in Village 5, Bannang Sareng
Subdistrict, Mueang District, Yala Province Provinc.

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ศรินทร์ญา จังจริง

โดย

นางสาวอารีญา ตายี รหัส 406522013

นายณัฏริ บอเกาะ รหัส 406522048

หัวข้อพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาวิจัยทางรัฐศาสตร์และกฎหมายมหาชน
หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาการปกครองและกฎหมายมหาชน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

Guidelines for developing tourist attractions in Village 5, Bannang Sareng Subdistrict, Mueang District, Yala Province Provinc.

คณะผู้ศึกษา

นางสาวอารีญา ตายี รหัสนักศึกษา 406522013

นายณัสนรี บอเกาะ รหัสนักศึกษา 406522048

หัวข้อพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาวิจัยทางรัฐศาสตร์และกฎหมายมหาชน

หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาการปกครองและกฎหมายมหาชน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

2568

การอนุมัติ

หัวข้อพิเศษ : แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาด อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
 : Guidelines for developing tourist attractions in Village 5, Bannang Sareng Subdistrict, Mueang District, Yala Province

ผู้ศึกษา : อาริยา ตายี¹, นัสรี บอเกาะ¹, และศรินทร์ญา จังจิง²

หลักสูตร : รัฐศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชา : การปกครองและกฎหมายมหาชน

อาจารย์ที่ปรึกษาหัวข้อพิเศษ

(อาจารย์ศรินทร์ญา จังจิง)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาการวิจัยทางรัฐศาสตร์และกฎหมายมหาชน อนุมัติให้การศึกษาค้นคว้าหัวข้อพิเศษเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสอบปฏิบัติสำเร็จของรายวิชาดังกล่าวนี้

(รศ.ดร.วันฮารงค์ บินอิสริส)

ประธานหลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

หัวข้อพิเศษ : แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
ผู้วิจัย : นางสาวอารีญา ตายี, นายณัฏริ บอเกาะ
คณะ : มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
ปีการศึกษา : 2568

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา และ 2) เสนอแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยใช้กรณีศึกษา “รูปแบบโรงออนเดอะบีช” การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนในพื้นที่ รวม 12 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) อาศัยกรอบทฤษฎีและดุลพินิจของนักวิจัย เครื่องมือที่ใช้คือการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงโครงสร้างและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ข้อมูลได้รับการวิเคราะห์ด้วยการจัดหมวดหมู่ประเด็นและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา แล้วตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย วิเคราะห์หาบทสรุปร่วมกันของเรื่องนั้น แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นข้อความแบบบรรยาย

จากการวิเคราะห์ผลปรากฏ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) พื้นที่มีศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและบรรยากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ยังมีขาดระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ 2) แนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม ได้แก่ การจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐาน และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการสร้างรายได้ กระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่

Special Topic : Guidelines for Developing Tourist Attractions in Village 5, Bannang Sareng Subdistrict, Mueang District, Yala Province

Researchers : Ms. Areeya Tayee, Mr. Nasri Borthoh

Faculty : Faculty of Humanities and Social Sciences, Yala Rajabhat University

Academic Year: 2025

Abstract

This research aimed (1) to study the guidelines for developing tourist attractions in Village 5, Bannang Sareng Subdistrict, Mueang District, Yala Province, and (2) to propose appropriate development approaches through a case study of “Kubae Purong on the Beach.” The study employed a qualitative research methodology. The key informants consisted of the Subdistrict Administrative Organization Chief Executive, the village headman, the village chief, and local residents, totaling 12 participants, selected through purposive sampling based on theoretical frameworks and the researcher’s judgment. Data were collected using semi-structured in-depth interviews and participant observation, and analyzed through thematic categorization and content analysis, followed by inductive interpretation to generate conclusions presented in descriptive form.

The findings revealed that: (1) the area possesses natural resources and an atmosphere suitable for ecotourism but lacks an effective management system; and (2) appropriate development guidelines include sustainable tourism management, community participation, improvement of standardized facilities, and promotion through online media. These approaches are expected to enhance income generation, ensure fair distribution of benefits, and improve the quality of life for the local community.

กิตติกรรมประกาศ

หัวข้อพิเศษฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา ศรินทร์ญา จังจิง และคณะกรรมการหัวข้อพิเศษที่ได้ให้คำแนะนำ ติดตามความก้าวหน้าและคอยให้กำลังใจอยู่เสมอ ได้กรุณาเสียสละ อดทน อบรมสั่งสอน ว่ากล่าวตักเตือน ในความเมตตากับผู้วิจัยเหนือกว่าครูที่จะพึงมีให้กับศิษย์โดยทั่วไป ซึ่งผู้ศึกษา ขอขอบคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณคณะกรรมการหัวข้อพิเศษทุกท่าน ได้เสนอความคิดเห็นในข้อแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่องานชิ้นนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ และครอบครัวอันเปรียบเสมือนกัลยาณมิตรไม่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจมาตลอด

คุณค่าอันพึงมีของรายงานจากหัวข้อพิเศษฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแด่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจเป็นอย่างดี

คณะผู้ศึกษา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หน้าปก	ก
การอนุมัติ	ข
บทคัดย่อ(ภาษาไทย)	ค
บทคัดย่อ(ภาษาอังกฤษ)	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ-ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสััญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2-3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4-8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8-12
กรอบแนวคิดการวิจัย	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินวิจัย	13
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	13
เครื่องมือที่ใช้และสร้างเครื่องมือ	13-14
การเก็บรวบรวมข้อมูล	14
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	14
ระยะเวลาดำเนินวิจัย	15
บทที่ 4 ผลการวิจัย	16-27
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	28
สรุป	28-32
อภิปรายผล	32-33
ข้อเสนอแนะ	33-34
บรรณานุกรม	35-36
บุคลากรุกรม	37
ภาคผนวก	38

ภาคผนวก ก	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40-41
ภาคผนวก ข	42
ประวัติผู้วิจัย	43
ภาคผนวก ค	44
ภาพถ่ายกิจกรรม	45

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมา

การท่องเที่ยวสีเขียวหรือที่เรารู้จักกันในชื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ คำเฉพาะที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน แต่คำนี้ หมายความว่าอย่างไร สมาคมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประเทศได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าเป็น "การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อพื้นที่ทางธรรมชาติด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพัฒนาความเป็นอยู่ของคนท้องถิ่นให้ดีขึ้น" ถ้านักท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขของความรับผิดชอบต่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการฟื้นฟูชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ความเป็นไปได้ว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวหรือประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวต่างๆจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ว่าด้วยเรื่องของความยั่งยืน หรือความสามารถในการทำกิจกรรมซ้ำแล้วซ้ำเล่าโดยไม่สร้างความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558)

จังหวัดยะลาเป็นหนึ่งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีแหล่งท่องเที่ยวซึ่งมีศักยภาพในการสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้กับท้องถิ่น ทั้งในด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา, ม.ป.ป.) หนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น คือ “กุแบบูโรงออนเดอะบีช” ตั้งอยู่ในตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางระบบนิเวศและอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จึงเหมาะสำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาทำกิจกรรมกลางแจ้งและสัมผัสธรรมชาติได้อย่างใกล้ชิดในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย

ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการบริหารราชการ เนื่องจากตั้งอยู่ในเขตเมือง ซึ่งเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการดำรงชีวิตของประชาชนในจังหวัดยะลา อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติโดดเด่น โดยเฉพาะ แม่น้ำปัตตานี ที่ไหลผ่านตำบลบันนังสาเรงในพื้นที่ 4 หมู่บ้าน ในช่วงฤดูร้อน ระดับน้ำในแม่น้ำปัตตานีจะลดลง ทำให้บริเวณริมฝั่งแม่น้ำหมู่ที่ 5 ในตำบลบันนังสาเรงปรากฏหาดหินและสายน้ำใส เป็นจุดที่ชุมชนได้พัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติภายใต้ชื่อ “กุแบบูโรงออนเดอะบีช” ซึ่งกลายเป็นจุดพักผ่อนหย่อนใจยอดนิยมของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงนักท่องเที่ยวจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น ปัตตานี และนราธิวาส แหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้มีบรรยากาศที่ร่มรื่น เหมาะสำหรับการนั่งพักผ่อน ปิกนิก เล่นน้ำ ถ่ายภาพ และทำกิจกรรมกลางแจ้ง โดยชาวชุมชนได้มีการส่งเสริมเศรษฐกิจผ่านการจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม ของว่าง บริการเช่าเสื้อชูชีพ พายเรือ และอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ยังขาดการจัดการที่เป็นระบบ ทำให้บางครั้งเกิดความวุ่นวายและกระจายไปทั่วพื้นที่

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และหาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 กรณีศึกษาตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของชุมชนในพื้นที่ดังกล่าว

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

1.3 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยจะแบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1.ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค และศักยภาพของพื้นที่ ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยเน้นแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

2.ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาในพื้นที่หมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวในตำบลที่ได้รับความนิยมจากประชาชน

3.ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบันนังสาเรง
2. กำนันตำบลบันนังสาเรง
3. ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ซึ่งเป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว
4. ประชาชนในชุมชนที่เคยประกอบอาชีพค้าขายหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว

4.ขอบเขตด้านเวลา

ในการดำเนินการวิจัยหัวข้อแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยจะใช้ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนมิถุนายน จนถึงเดือนกันยายน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
2. ได้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

แนวทาง หมายถึง การกำหนด หลักการ หรือวิธีการที่วางไว้เพื่อใช้ปฏิบัติในการดำเนินงานหรือแก้ไขปัญหา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทางเดียวกัน ซึ่งให้ตรงกับเป้าหมาย และความชัดเจนในแง่ของการตัดสินใจหรือตรวจสอบความเหมาะสมของการกระทำต่าง ๆ ได้

การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมการเดินทางและพักผ่อนในสถานที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในแหล่งที่มีความน่าสนใจทางธรรมชาติหรือวัฒนธรรม เพื่อพักผ่อนและสร้างรายได้ให้กับชุมชนและประเทศ

การจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง กระบวนการวางแผน ดำเนินการ ควบคุม และประเมินผล กิจกรรมด้านการท่องเที่ยวอย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม การตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และการสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น (ปรับปรุงจาก Gunn, 1994; Weaver & Lawton, 2014)

มาตรการการท่องเที่ยว หมายถึง แนวทาง กฎ ระเบียบ หรือแนวปฏิบัติที่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกำหนดขึ้น เพื่อควบคุม ส่งเสริม หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบ ความปลอดภัย ความยั่งยืน และประโยชน์สูงสุดแก่ทั้งนักท่องเที่ยว ชุมชนท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อม

คุณภาพการท่องเที่ยว หมายถึง ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่ได้รับจากประสบการณ์การท่องเที่ยว ซึ่งเกิดจากองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ความสะอาด ความปลอดภัย ความสะอาด การให้บริการของบุคลากร การจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นให้เกิดความประทับใจและความยั่งยืนในระยะยาว (ปรับจาก Crouch & Ritchie, 1999; Middleton & Clarke, 2001)

บทที่ 2

เอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีความสนใจในการศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 และรวมทั้งประเด็นการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง โดยค้นคว้าข้อมูลทฤษฎี เอกสาร รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1.ทฤษฎีการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
- 2.ทฤษฎีการพัฒนา
- 3.แนวคิดการประชาสัมพันธ์ (Public Relations)
- 4.แนวคิดสื่อออนไลน์ (Online Media)

2.1.1 ทฤษฎีการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ความหมายการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

จิตติ มังคละศิริ (2568) อธิบายว่า การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ก็คือ ความต้องการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องไปพร้อมกับแสวงหาแนวทางการอยู่ร่วมกันของธุรกิจการท่องเที่ยวกับบริบทของท้องถิ่น

ประพันธ์ สีน้อย (2567) สะท้อนให้เห็นว่า แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ก็คือ การมุ่งลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องได้ส่งผลเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่นในหลายๆ ประเทศ ภายใต้เป้าหมายการมุ่งสู่ "Net Zero" (World Travel & Tourism Council, 2021)

Soraso (2025) มองว่า การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวที่ตระหนักถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจในระยะยาว โดยเน้นถึงการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้การท่องเที่ยวในลักษณะนี้จึงมีเป้าหมายที่จะตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวในปัจจุบันแต่ต้องไม่ทำให้ทรัพยากรของคนรุ่นต่อไปให้ลดลง

รูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ประพันธ์ สีน้อย (2567) ได้สรุปให้เห็นว่า การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้นเป็นการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสังคม พร้อมๆ กับสร้างความพึงพอใจประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่นโดยแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อาจประกอบไปด้วย 3 มิติหลัก ได้แก่

มิติแรก การรักษาสິงแวดล้อม โดยเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรและความหลากหลายทางธรรมชาติผ่านการใช้พลังงานหมุนเวียน การจัดการขยะและของเสียอย่างเหมาะสม การลดปริมาณพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use plastic) การเดินทางที่ปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ เป็นต้น

มิติต่อมา การธำรงความเป็นอัตลักษณ์ของสังคมหรือชุมชนดั้งเดิม โดยการสร้างความร่วมมือจากนักท่องเที่ยวให้คำนึงถึงความสำคัญและเคารพวัฒนธรรม วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

มิติที่สาม การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจไปพร้อมกับการอนุรักษ์และรักษา สิ่งแวดล้อมและระบบสังคม เช่น การกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม การสร้างอาชีพและรายได้แก่ชุมชน และการขจัดความยากจน

2.1.2 ทฤษฎีการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2546) ความหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ในสังคมไทย ทุกภาคส่วนของสังคมควรผนึกกำลังร่วมกันในการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบนพื้นฐานของทุนทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งนี้จำเป็นต้องสร้างจิตสำนึกใหม่ของคนในสังคมให้มุ่งผลประโยชน์ส่วนรวมและปรับวิถีคิด ทศนคติในการดำเนินชีวิตใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยลง ขณะเดียวกันต้องประสานเชื่อมโยงบทบาทภาครัฐ ท้องถิ่นและชุมชนให้มีส่วนร่วมทำงานด้วยกันได้ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรในท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องพัฒนาดัชนีชีวิตเพื่อสามารถสะท้อนผลการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศได้

วีรยา ภูมิฐาน (2554 : ออนไลน์) การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นคำที่มีรากฐานมาจากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การเพิ่มผลผลิต และการใช้หรือจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างฉลาด รู้จักถนอมในการใช้ เพื่อให้มีไว้ใช้ เพื่อใช้มีอย่างยาวนานจนถึงคนรุ่นหลัง

บุผาชาติ จันทรหอม (2564) การใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การนำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ เพื่อให้มีมาตรฐานคุณภาพชีวิตที่ดี โดยไม่ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติหรือ สิ่งแวดล้อมนั้นด้อยประสิทธิภาพลง หรือกระทบกระเทือนต่อคนรุ่นหลัง

บุผาชาติ จันทรหอม (2564) การพัฒนาที่ยั่งยืน คือการพัฒนาที่เน้นให้มนุษย์คำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติบนโลก และให้มีการดำเนินการพัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้เป็นการ พัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนทั้งในยุคปัจจุบันและยุคต่อ ๆ ไปอย่างเท่าเทียมกัน

แนวทางในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

วีรยา ภูมิฐาน (2554 : ออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่า

1. ประชาชนและภาครัฐต้องช่วยกันควบคุมและร่วมกันวางมาตรการในการจัดการปล่อยของเสียที่เกิดขึ้นจากทุกกระบวนการที่มนุษย์สร้างขึ้นให้ออกไปสู่ธรรมชาติได้น้อยที่สุด

2. ประชาชนทุกคนต้องรู้จักวิธีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและให้เกิดผลที่คุ้มค่า

3. ประชาชนทุกคนต้องเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคทรัพยากรธรรมชาติด้วยวิธีที่เหมาะสม

4. ภาครัฐควรวางมาตรการในการกระจายรายได้ออกไปสู่ภาคประชาชนในทุกกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจให้เกิดขึ้น เพราะถ้าหากเกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจจะส่งผลให้ประชาชนขาดความสนใจต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม

5. ภาครัฐควรวางแผนมาตรการในการควบคุมอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากรที่ส่งผลให้เกิดความต้องการในการใช้ทรัพยากรที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วโร เพ็งสวัสดิ์ (2552) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาไว้ดังนี้

1) การสำรวจ สังเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ เป็นการดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ หรือสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการเกี่ยวกับนวัตกรรม (ประดิษฐ์กรรม/รูปแบบ/วิธีการ/ กระบวนการ/ ระบบปฏิบัติการ)

2) การออกแบบพัฒนานวัตกรรมเป็นการดำเนินการโดยการนำองค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการที่ 1 มาพัฒนานวัตกรรม

3) การทดลองใช้ เมื่อดำเนินการในกระบวนการที่ 2 แล้วเสร็จ จึงนำสิ่งที่ได้ไปตรวจสอบความเหมาะสมและประสิทธิภาพโดยการนำไปทดลองกับ

3.1) กลุ่มเป้าหมายขนาดเล็ก ด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ สอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงรูปแบบของนวัตกรรม

3.2) กลุ่มเป้าหมายขนาดใหญ่ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง และนำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับปรุงรูปแบบของนวัตกรรม

3) การทดลองความพร้อมนำไปใช้เป็นการนำรูปแบบของนวัตกรรมไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความพร้อมสู่การปฏิบัติแล้วนำสารสนเทศที่ได้มาแก้ไขปรับปรุงนวัตกรรมก่อนนำไปสู่การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง

4) การเผยแพร่ นวัตกรรม เป็นการเสนอผลการวิจัยและนวัตกรรมไปเผยแพร่ เช่น การนำเสนอในเวทีวิชาการ การตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ การเผยแพร่และการนำไปใช้ในหน่วยงานต่างๆ รวมถึงการผลิตเผยแพร่ในเชิงพาณิชย์

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการที่ทุกภาคส่วนผนึกกำลังร่วมกันในการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบนพื้นฐานของทุนทรัพยากรที่มีอยู่ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และจะต้องทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยไม่ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมนั้นด้อยประสิทธิภาพลง มีระบบสังคมที่เป็นสังคมธรรมรัฐมีระบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่มั่นคงไม่จำเป็นต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากภายนอก โดยประชาชนต้องร่วมกันวางแผนร่วมกับภาครัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ามากที่สุด

แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย

1) การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน

3) การแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม

4) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5) สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

6) การบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

7) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8) การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศสรุปได้ว่า การบริหารจัดการน้ำสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นจะต้องเน้นให้ทุกส่วนของสังคมรู้ถึงคุณค่าของ น้ำ ใช้น้ำอย่างพอประมาทมีเหตุผล เพื่อให้ทรัพยากรน้ำมีใช้อย่างทั่วถึง เกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ โดย มุ่งเน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ การสร้างความมั่นคงด้านน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากร น้ำให้มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำและการใช้ประโยชน์จากน้ำจะต้องดำเนินการให้เป็นไปในลักษณะควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และฟื้นฟู เพื่อที่ในอนาคตจะได้มีความมั่นคงและยั่งยืนในเรื่องน้ำ

2.1.3 แนวคิดการประชาสัมพันธ์ (Public Relations)

ความหมายการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กร หน่วยงาน สถาบันกับประชาชนเป้าหมายเพื่อหวังผลในความร่วมมือและสนับสนุนจากประชาชนกลุ่มเป้าหมายและสาธารณชน รวมทั้งมีส่วนช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร หน่วยงาน สถาบัน ทำให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายและสาธารณชนเกิดความนิยม เลื่อมใสศรัทธาต่อองค์กร หน่วยงาน และสถาบัน (Phuksawat, 2013) รวมทั้งการประชาสัมพันธ์มีบทบาทในการสร้างเสริมหรือเพิ่มความแข็งแกร่งให้แก่ตราสินค้าทั้งทางตรงและทางอ้อม (Charoenchotitham, 2019) โดยการประชาสัมพันธ์เป็นการสื่อสารเพื่อมุ่งหวังให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ อันนำไปสู่การยอมรับ นับถือ นิยม ศรัทธา ไว้วางใจและช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น (Kleechaya, 2018) ในขณะที่ Kayode (2014) ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับความหมายของการประชาสัมพันธ์เป็นการช่วยสร้างและรักษาผ่านกระบวนการการสื่อสารความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างองค์กรและสาธารณชน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการ จัดการปัญหาหรือประเด็นต่าง ๆ ช่วยให้การจัดการได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการตอบสนอง ต่อความคิดเห็นของประชาชน

2.1.4 แนวคิดสื่อออนไลน์ (Online Media)

ความหมายสื่อออนไลน์

สื่อออนไลน์ที่มีผู้ใช้เป็นผู้สื่อสารซึ่งสามารถเขียนเล่าเรื่องราวเนื้อหา ประสบการณ์บทความ การโพสต์รูปภาพ และผลิตคลิปวิดีโอที่ผู้ใช้สร้างขึ้นเอง หรือพบเจอจากสื่อ อื่น ๆ แล้วนำมาแบ่งปันให้กับผู้อื่นผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้รับทราบ ปัจจุบันการสื่อสารแบบนี้จะทำผ่านทางอินเทอร์เน็ต และนิยมใช้งานผ่านสมาร์ตโฟน โดยสื่อออนไลน์มีคุณลักษณะ คือ มีความบันเทิง (Entertainment) มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) มีกระแสนิยม (Trendiness) มีการสนองความต้องการเฉพาะ (Customization) และ มีการบอกต่อ (Word of Mouth) (Balakrishnan et al., 2014) ตัวอย่างของสื่อออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (YouTube) อินสตาแกรม (Instagram) เอ็กซ์ (X) ตี๊กต็อก (Tiktok) ไลน์ (Line) แอปพลิเคชัน (Application) และคลิปวิดีโอ (Clip VDO) เป็นต้น สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาสื่อออนไลน์ ประเภทคลิปวิดีโอเนื่องจากได้รับความนิยมจากการเปิดรับสื่อของผู้ชมและสามารถเข้าถึงได้ง่ายสะดวกรวดเร็ว

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

พรรณธวรรณ บุตรดีสุวรรณ และคณะ (2568) ได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินการจัดการเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ถนนลอยฟ้า 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวถนนลอยฟ้าจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เสนอแนวทางการจัดการเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ถนนลอยฟ้า กลุ่ม ตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เข้าไปท่องเที่ยวบนถนนลอยฟ้า จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานทดสอบ ได้แก่ สถิติ t-test และ F-test ตามวิธีของ LSD และทำการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านค้าและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 คน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แล้วทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินการบริหารจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวถนนลอยฟ้า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวถนนลอยฟ้า จำแนกตามอายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) แนวทางการจัดการพัฒนาแหล่งเที่ยวนั้นคือด้านการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวจากเดิมให้มีมาตรฐาน ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ที่สามารถบริการนักท่องเที่ยวได้อย่างมีระบบ ให้เกิดความสะอาด ความสะดวก ความปลอดภัย ที่พร้อมรับมือกับเหตุสุดวิสัยที่คาดไม่ถึง รวมไปถึงการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่จะเป็นแนวทางสำหรับแหล่งท่องเที่ยวถนนลอยฟ้าให้มีความยั่งยืนและสวยงามทุกฤดูกาลของการท่องเที่ยว

พิชญพร ศรีบุญเรือง (2566) ได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับ 1) ศึกษาศักยภาพในการรองรับของการท่องเที่ยวชุมชนโบราณในจังหวัดศรีสะเกษ 2) ศึกษารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชุมชนโบราณใน จังหวัดศรีสะเกษ 3) กำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนโบราณในจังหวัดศรีสะเกษไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่าง ยั่งยืน เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐหน่วยงานราชการและภาคเอกชน

ผู้ประกอบการในธุรกิจการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษาและนักวิชาการอิสระ ตัวแทนชุมชนท่องเที่ยวโบราณ ทั้ง 5 แห่ง รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คน และการสอบถามด้วยแบบสอบถามนักท่องเที่ยว หรือผู้มาเยือนที่เข้ามาเยี่ยมชมใน 5 แหล่งท่องเที่ยวชุมชนโบราณ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อหากลุ่มคำ แล้วเชื่อมโยงคำที่มีความหมายซ้ำซ้อนกันเพื่อสร้างแก่นเรื่อง และบูรณาการข้อมูลเป็นเรื่องราว เชิงเหตุและผล ผลการวิจัย พบว่า 1. ศักยภาพและขีดความสามารถในการรองรับได้ของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนโบราณในพื้นที่ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศักยภาพทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ด้านศักยภาพการรองรับนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ด้าน ศักยภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก และด้าน ศักยภาพการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง 2. รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชุมชนโบราณในจังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมต้องสร้าง การมีส่วนร่วมกับคนในท้องถิ่น 2) การจัดกิจกรรมต้องสร้างผลประโยชน์ให้แก่ชุมชนให้มีรายได้จากการจัด กิจกรรมท่องเที่ยว 3) รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความยืดหยุ่นและมีความหลากหลาย 4) รูปแบบ กิจกรรมการท่องเที่ยวดึงเอาวิถีวัฒนธรรมของชุมชน อาหารการกิน หรือแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในพื้นที่มาสื่อสารให้สังคมได้รับรู้ 5) การเล่าเรื่องท่องเที่ยวชุมชนโบราณ ควบคู่กับการให้ความสำคัญต่อ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และชุมชน 3. การเสนอแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

ประมาณ เทพสงเคราะห์ (2567) ได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาและออกแบบพื้นที่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ควนคานหลาวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มีวิธีการวิจัยเป็นแบบผสมผสานกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 395 คน การวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสำรวจความต้องการของประชาชนและแบบสัมภาษณ์จากการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผลการประเมินความต้องการพัฒนาควนคานหลาวทุกด้านอยู่ระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านการตลาด ด้านการบริหารนักท่องเที่ยว พื้นที่ควนคานหลาวมีที่ตั้งอยู่บนเนินเขาสูงทัศนียภาพสวยงามแต่ ยังไม่สะดวกในการเข้าถึงมีถนนแคบสูงชันยังไม่มีระบบไฟฟ้า น้ำ ซึ่งสามารถ พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้จากการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ด้านการเสริมสร้างคุณภาพทักษะและความสามารถของทุนมนุษย์ ด้าน การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการออกแบบ ผังการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ควนคานหลาวได้จัดให้มีสิ่งดึงดูดที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเอกลักษณ์ประจำถิ่นประกอบด้วย ชื่อโครงการ ระบบประมาณจากการออกแบบ และช่วงระยะดำเนินการ ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ควนคานหลาวอยู่ในระดับมาก

ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร (2568) รายได้จำนวนมากจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นรากฐานที่ สำคัญของระบบเศรษฐกิจไทยเนื่องจากสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศปีละไม่น้อยกว่าหนึ่ง ล้านล้านบาท อย่างไรก็ตามก็ตักกลับพบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทยถูกทำลายลงไป ทั้งด้วยความตั้งใจและไม่ตั้งใจจากการ

ดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจึงกลายเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ซึ่งต้องอิงอาศัยความร่วมมือทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนในชุมชนการท่องเที่ยว และกลุ่มนักท่องเที่ยว ให้ตระหนักถึงความสำคัญและร่วมมือกันในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.2.2 การพัฒนา

ปีสมิ บาย และคณะ (2564) ได้ศึกษา 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ น้ำตกธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกธารโต กับการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว และ 3) เพื่อศึกษาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ น้ำตกธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา การศึกษานี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามและใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำชุมชนและหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้ง 4 ด้าน พบว่าด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยวมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ด้านคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ การศึกษาศักยภาพระหว่างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ พบว่า ศักยภาพด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกธารโตควรได้รับการพัฒนาใน 3 ประเด็นสำคัญ คือ ศักยภาพทางธรรมชาติ การประชาสัมพันธ์เชิงรุก และความพร้อมของหน่วยงาน ที่รับผิดชอบเพื่อรักษาและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพและความยั่งยืนต่อไป

เมษธาวิณ พลโยธี และคณะ (2568) ได้นำเสนอ 1) ศึกษาการจัดการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวบ้านเดื่อ จังหวัดหนองคาย 2) เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และปัจจัยองค์ประกอบที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนภายใต้แนวทางการท่องเที่ยว 4.0 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน เลือกกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพแบบเจาะจง คือหน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ประกอบการในพื้นที่ชุมชน และเลือกกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณแบบบังเอิญ คือประชาชนในพื้นที่ จำนวน 230 คน ผลการศึกษพบว่า 1) ชุมชนมีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเป็นอย่างดี บุคลากรในชุมชนและหน่วยงานภาครัฐมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ มีการแบ่งหน้าที่บริหารอย่างชัดเจน มีการจัดการแต่งตั้งคณะกรรมการทุกส่วนเพื่อบริหารจัดการอย่างยั่งยืน และเป็นระบบ 2) สภาพแวดล้อมและองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยวของชุมชนมีจุดแข็งด้านศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามระดับมาก มีการจัดสถานที่ท่องเที่ยวสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่เพียงพอ ที่พักโฮมสเตย์บริการดีและกิจกรรมมากมายมีสินค้า ผลิตภัณฑ์และบริการที่โดดเด่น อีกทั้งยังคงไว้ซึ่งประเพณีและวัฒนธรรมเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามชุมชนยังมีจุดอ่อนด้านการจัดการ

ศักยภาพทักษะของบุคลากรในชุมชน 3) แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนภายใต้แนวทางการท่องเที่ยว 4.0 ซึ่งประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาศักยภาพทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 4.0 การสร้างข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตส่งเสริมการท่องเที่ยว การยกระดับทักษะบุคลากร การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมสินค้าผลิตภัณฑ์และบริการทางการท่องเที่ยวภายใต้การตลาดในยุค 4.0

2.2.3 แนวคิดการประชาสัมพันธ์ (Public Relations)

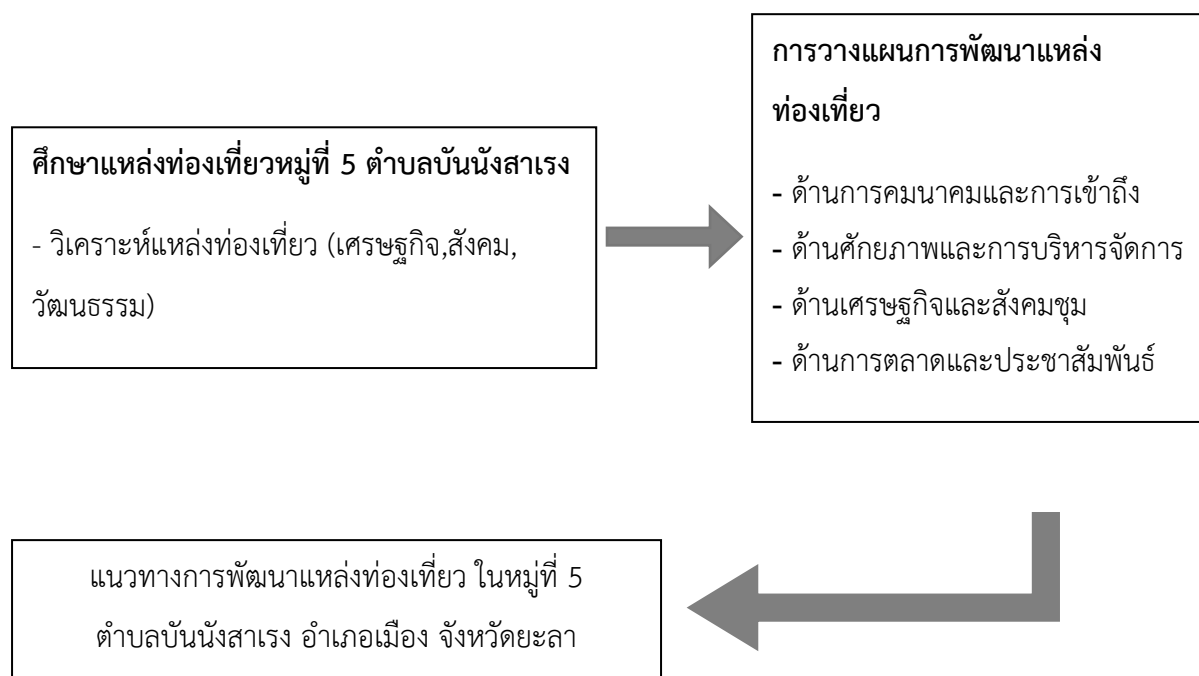
พิรวิชญ์ คำเจริญ ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อออนไลน์เพื่อการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกโคราช อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อออนไลน์ และเพื่อประเมินประสิทธิภาพของสื่อออนไลน์ เพื่อการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกโคราช อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการ วิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการชุมชน อำเภอสูงเนิน และตัวแทนสำนักงานอุทยานธรณีโคราช จำนวน 12 ท่าน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามประเมินประสิทธิภาพสื่อออนไลน์กับ นักวิชาการด้านการสื่อสาร และตัวแทนสำนักงานอุทยานธรณีโคราช จำนวน 10 ท่านแล้ววิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาสื่อออนไลน์ ประเภท คลิปวิดีโอ เพื่อการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกโคราช ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านเนื้อหา 2) องค์ประกอบด้านการผลิต และ 3) องค์ประกอบ ด้านการสร้างสรรค์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบและผลิตสื่อออนไลน์ ประเภท คลิปวิดีโอ การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกโคราช อำเภอสูงเนิน จำนวน 5 คลิปวิดีโอ ได้แก่ วัดธรรมจักรเสมาราม ปราสาทเมืองแขกและปราสาทโนนกู่ แหล่งเรียนรู้ศรีจินาสะโรงเรียนสูงเนิน วัดปรางค์เมืองเก่าและแหล่งหินตัดบ้านสัมภักดิ์ เนื่องจากเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของอำเภอสูงเนินและเป็นสถานที่รวบรวมข้อมูลของอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา และ 2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของสื่อออนไลน์ ประเภท คลิปวิดีโอ เพื่อการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกโคราช พบว่า ภาพรวมของคลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์อุทยานธรณีโลกโคราช มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 4.33, S.D = 0.54$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาของสื่อออนไลน์ มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 4.48, S.D = 0.55$) ด้านการผลิตสื่อออนไลน์ มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 4.32, S.D = 0.54$) และด้านประโยชน์ของสื่อออนไลน์ มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 4.2, S.D = 0.53$) ตามลำดับ ซึ่งคลิปวิดีโอที่จัดทำขึ้นสามารถนำไปใช้งานได้จริงสำหรับการประชาสัมพันธ์

ไกรทพนธ์ เต็มวิทย์ขจร และอมรเทพ มณีเนียม ได้ศึกษาการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดยะลาโดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมร่วมกับบริการพิกัดตำแหน่งบนโมบายแอปพลิเคชัน โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อการพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใน จังหวัดยะลาโดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมร่วมกับบริการพิกัดตำแหน่ง 2) เพื่อประเมินความพึงพอใจการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดยะลาโดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมร่วมกับบริการ พิกัดตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัด

ยะลาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายจำนวน 30 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความพึงพอใจ ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (วิ = 4.54, S.D. = 0.34) ด้านการใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.59, S.D. = 0.27) ด้านประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด (วิ = 4.53, S.D. = 0.34) และ ด้านคุณค่า อยู่ในระดับมากที่สุด (มี = 4.51, S.D. = 0.40) แสดงให้เห็นว่าการพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดยะลาโดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมร่วมกับบริการพิกัดตำแหน่ง ง่ายต่อการใช้งาน ช่วยให้การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจมากขึ้น เข้าถึง ข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็วและเป็นประโยชน์สำหรับการท่องเที่ยว

2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาหาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการท่องเที่ยวอยู่แล้วและมีโอกาสในการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต

ในบทนี้กล่าวถึงประเด็นสำคัญ ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลหลัก เครื่องมือที่ใช้และการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และระยะเวลาการดำเนินการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

3.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 12 คน ประกอบด้วย

1. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบันนังสาเรง จำนวน 1 คน
2. กำนันตำบลบันนังสาเรง จำนวน 1 คน
3. ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ซึ่งเป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 1 คน
4. ประชาชนในชุมชนที่เคยประกอบอาชีพค้าขายหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว จำนวน 9 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้และการสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (In-depth Interviews) เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

แนวทางในการกำหนดกรอบคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ (Main Questions) ได้มาจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือมีดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบคำถามให้เหมาะสมกับบริบทของการวิจัย
2. กำหนดขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการศึกษา ให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. จัดทำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ตามขอบเขตที่กำหนดไว้ แล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาโครงการวิจัยพิจารณา เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข และปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ตามกระบวนการวิจัยที่กำหนดไว้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวผู้วิจัย จากหลักสูตรรัฐศาสตร์ สาขาการปกครองและกฎหมายมหาชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อใช้ในการติดต่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล พร้อมทั้งแนบกำหนดวันและเวลาดำเนินการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดของแบบสัมภาษณ์ และวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทราบ ก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวนทั้งสิ้น 12 คน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดลำดับเป็นประเด็นสำคัญจากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ในตำบลบันนังสาเรง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพตามขั้นตอนดังนี้

1. แยกแยะและจัดหมวดหมู่ข้อมูล ที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบ
2. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยการเปรียบเทียบข้อมูลจากการสัมภาษณ์ระหว่างผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม เพื่อยืนยันความสอดคล้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความและสรุปเชิงอุปนัย (Analytic Induction) เพื่อสร้างข้อสรุปจากประสบการณ์และความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล
4. นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Presentation) โดยเรียบเรียงข้อมูลเป็นข้อความบรรยายตามลำดับประเด็นที่ศึกษา

3.5 ระยะเวลาการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาว่าด้วยแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)

จากวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา พบว่า

พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่มีความโดดเด่นและได้รับความนิยมจากประชาชน ทั้งจากภายในจังหวัดยะลาเองและพื้นที่ใกล้เคียง เช่น จังหวัดปัตตานีและจังหวัดนราธิวาส โดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อน นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาพักผ่อนหย่อนใจเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจในชุมชนและสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง ร้านค้าชุมชนกว่า 40 ร้านมีรายได้จากการจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม และผลผลิตทางการเกษตร นอกจากนี้ยังมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมร้านค้าและค่าที่จอดรถ เพื่อนำมาใช้ในการบำรุงรักษาพื้นที่ ดูแลความสะอาด ความเป็นระเบียบ และความปลอดภัย ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้เกิดการบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีระบบและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ในด้านสังคม การท่องเที่ยวยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างความร่วมมือและความสามัคคีของคนในชุมชน โดยเฉพาะบทบาทของเยาวชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยและจัดระเบียบพื้นที่ สะท้อนถึงการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของสังคมชุมชน ขณะเดียวกัน การที่มีนักท่องเที่ยวจากหลายพื้นที่เดินทางเข้ามา ยังส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และสร้างความภาคภูมิใจในวิถีชีวิตท้องถิ่นของคนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้ยังคงรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน ทั้งในด้านประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นเสน่ห์ที่สามารถเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังขาดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่สามารถนำเสนอวัฒนธรรมท้องถิ่นในรูปแบบที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

แม้พื้นที่จะมีศักยภาพสูงในการพัฒนา แต่ยังคงมีข้อจำกัดบางประการ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานบางส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ เช่น ถนนบางช่วงชำรุด ป้ายบอกทางไม่ชัดเจน ห้องน้ำไม่เพียงพอ และพื้นที่จอดรถจำกัด อีกทั้งระบบการบริหารจัดการยังไม่เป็นรูปธรรม เนื่องจากยังพึ่งพาบุคลากรอาสาสมัครในชุมชนเป็นหลัก หากได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางระบบการบริหารจัดการอย่างเป็นทางการ จะช่วยแก้ไขปัญหาเหล่านี้และส่งเสริมให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีความยั่งยืนในระยะยาว

กล่าวโดยสรุป พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง มีศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่สามารถพัฒนาให้เติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน หากได้รับการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและมี

การสร้างกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวมากขึ้น ตลอดจนการสนับสนุนจากภาครัฐและการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ก็จะสามารถยกระดับให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นและมีคุณค่าในระดับท้องถิ่นและภูมิภาคได้อย่างแท้จริง

โดยมีการวางแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านคมนาคมและการเข้าถึง

ภาพรวมของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนมีศักยภาพที่ค่อนข้างโดดเด่นและมีแนวโน้มที่จะพัฒนาได้อย่างยั่งยืน การคมนาคมถือว่ามีความสะดวกมากขึ้นกว่าในอดีต ถนนเชื่อมกับตัวเมืองยะลาใช้เวลาเดินทางไม่นาน อีกทั้งยังมีการจัดระบบเส้นทางเข้า-ออกคนละทางเพื่อลดความติดขัด มีป้ายบอกทางตามจุดสำคัญทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาได้ง่ายขึ้น แม้จะยังมีบางพื้นที่ที่ต้องปรับปรุงเรื่องความชัดเจนของป้ายและการจัดทำข้อมูลออนไลน์ เช่น Google Map หรือเพจท่องเที่ยวเฉพาะ แต่โดยรวมถือว่าการเดินทางไม่ใช่อุปสรรคสำคัญในการเข้าถึงพื้นที่

ดังคำกล่าวของ

“ที่ใช้ในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวนั้นมีความสะดวกซึ่งเป็นทางลาดยาง และมีไฟส่องสว่างตลอดเส้นทาง แต่จะมีบางจุดที่ถนนมีความเสียหาย แต่ก็ก็เป็นหน้าที่ของอบต. ที่จะรีบรับผิดชอบและดูแลในส่วนตรงนั้น ซึ่งอบต.ต่อก็จะช่วยในการทำป้ายแนะนำสถานที่แหล่งท่องเที่ยว และทำป้ายบอกทางไปแหล่งท่องเที่ยว” บุคคลที่ 1 , สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2568

“เส้นทางการจราจรมีความสะดวก มีป้ายบอกทางทุกจุดทำให้นักท่องเที่ยวสัญจรเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น ซึ่งเส้นทางการเข้าออกได้จัดเป็นคนละเส้นทางกัน ทำให้การเดินทางลดความติดขัด ปัญหาด้านคมนาคม เมื่อมีนักท่องเที่ยวมาจำนวนมากก่อให้เกิดการติดขัด มีนักท่องเที่ยวใช้เส้นทางที่กำหนดให้เป็นทางออกเป็นทางเข้าในพื้นที่ท่องเที่ยว ทำให้มีการสวนทางกันและเกิดการติดขัด ในส่วนของอบต.ได้สนับสนุนการซ่อมแซมถนน” บุคคลที่ 2 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ทางเข้าถนน 410 เส้นทางการเดินทางมีความสะดวก และมีป้ายบอกทางไว้นิบบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวทุกจุด และได้มีการวางระบบการสัญจรเข้าออกคนละ

เส้นทางกัน เพื่อลดการติดขัด โดยทางเข้าจะเป็นทางผ่านบ้านกุแบบปูโรง และทางออกจะหมุนเวียนทางบ้านตะโล๊ะสาลี ซึ่งจะมีกลุ่มเยาวชนจะคอยควบคุม ไม่พบปัญหาในด้านเส้นทาง” บุคคลที่ 3 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2568

“การเดินทางมาง่ายพอได้ แต่ไม่มีป้ายชัดเจน คนต่างถิ่นหาไม่ค่อยเจอ ปัญหาคือไม่มีข้อมูลออนไลน์ เช่น Google Map ไม่อัปเดต อยากให้ อบต. ทำแผนที่ออนไลน์ แชรฟ์ฟิคัดในเพจ” บุคคลที่ 4 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“อบต. มีแผนพัฒนาถนน ป้าย และไฟส่องทางแล้ว ปัญหาคืองบประมาณจำกัด และบางถนนเป็นเขตเชื่อมต่างหมู่บ้าน กำลังวางโครงการซ่อมถนนและทำแผนที่ออนไลน์” บุคคลที่ 5 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“นักท่องเที่ยวมาได้สะดวกพอสมควร แต่ถนนบางช่วงยังเป็นหลุมบ่อ ทำให้ลำบากเวลาเดินทาง อยากให้ซ่อมถนน ป้ายบอกทางให้ชัด ๆ นักท่องเที่ยวบางที่หลงทางเพราะไม่มีป้าย อบต. น่าจะช่วยจัดทำป้ายบอกทางแล้วก็ดูแลถนนมากกว่านี้” บุคคลที่ 6 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ถนนหลักพอใช้ได้ แต่เส้นทางเข้าลึก ๆ ยังลำบาก โดยเฉพาะหน้าฝน ปัญหาคือรถเล็กเข้ายาก บางทีก็ไม่มีรถรับส่งนักท่องเที่ยว อยากให้ อบต. จัดทำรถรับ-ส่งเล็ก ๆ สำหรับนักท่องเที่ยว” บุคคลที่ 7 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ตอนนี้การเดินทางเข้ามาในพื้นที่ถือว่าสะดวกขึ้นมาก ถนนดีขึ้นกว่าสมัยก่อน มีป้ายบอกทางบางจุด นักท่องเที่ยวมาได้ไม่ลำบาก” บุคคลที่ 8 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“การเดินทางถือว่าสะดวก ถนนเข้าหมู่บ้านใช้ได้ดี นักท่องเที่ยวชมบรรยากาศเองได้
ง่าย” บุคคลที่ 9 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“การเดินทางสะดวกขึ้น มีถนนที่เชื่อมกับตัวเมืองยะลา ใช้เวลาไม่นาน” บุคคล
ที่ 10 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“เมื่อก่อนลำบาก แต่ตอนนี้ถนนดีขึ้นมากแล้ว รถเข้าออกสะดวก นักท่องเที่ยว
มาได้ง่าย” บุคคลที่ 11 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“การเดินทางสะดวก รถนักท่องเที่ยวเข้ามาได้ ทำให้ร้านค้าขายดีขึ้น” บุคคลที่
12 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

กล่าวโดยสรุป เส้นทางที่ใช้ในการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ได้รับการวางแผนและดูแลโดยฝ่ายปกครองในพื้นที่ นำโดยผู้ใหญ่บ้าน โดยกำหนดให้เป็นเส้นทางแบบหมุนเวียน โดย ทางเข้า จะผ่านหมู่ที่ 5 บ้านกูแบปูโรง และ ทางออก จะผ่านหมู่ที่ 4 บ้านตะโล๊ะสาลี

อย่างไรก็ตาม เส้นทางยังคงต้องได้รับการปรับปรุง เนื่องจากบางจุดถนนเป็นหลุมและขรุขระ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสาเรงจึงมีแผนซ่อมแซมถนน พร้อมสนับสนุนการติดตั้งป้ายชี้ทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มาเป็นครั้งแรก นอกจากนี้ ควรมีการนำเสนอเส้นทางในรูปแบบดิจิทัล เช่น การแสดงเส้นทางบน Google Maps เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถวางแผนการเดินทางและศึกษาข้อมูลเส้นทางได้อย่างถูกต้อง

4.2 ด้านศักยภาพและการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนดำเนินการโดยผู้ใหญ่บ้านร่วมกับชาวบ้าน โดยเฉพาะเยาวชนจำนวน 30 คนที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนด้านการจัดระเบียบการจราจร การจัดโซนร้านค้าลานจอดรถ และการจัดเก็บขยะ นอกจากนี้ มีการเก็บค่าลือตจากผู้ชายคนละ 40 บาท เพื่อนำไปพัฒนาด้านการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ยังให้การสนับสนุนเพิ่มเติมทั้งในด้านห้องน้ำสาธารณะที่มู่กุ้ยเพื่อดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และการรักษาความสะอาด ส่งผลให้พื้นที่มีระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ แม้ว่าปัจจุบันยังขาดโครงสร้างการบริหารจัดการอย่างเป็นทางการ เช่น คณะกรรมการร่วม

ระหว่างรัฐและชุมชน แต่ชาวบ้านมีความพร้อมและมีความตั้งใจที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไปในทิศทางดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ดังคำกล่าวของ

“การบริหารจัดการก็จะมือบต. เป็นผู้ดูแลซึ่งจะมีผู้ใหญ่บ้านอีกคนเป็นผู้ดูแลหลักในพื้นที่จะประกอบไปด้วยฝ่ายปกครองเยาวชนในหมู่ที่ห้าซึ่งจะมีจะมีการวางแผนจัดระเบียบร้านค้าที่จอดรถพักผ่อนของนักท่องเที่ยวซึ่งจะเป็นการจัดการโดยผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีการบริการหลายอย่างเช่น มือพร.ดูแลความปลอดภัยก็มีละหมาด” บุคคลที่ 1 , สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2568

“การบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวจะควบคุมโดยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ซึ่งจะวางแผนและจัดระบบร้านค้า พื้นที่จอดรถมอเตอร์ไซค์และรถยนต์ และการจัดเก็บขยะ ซึ่งจะมีกลุ่มเยาวชนมาร่วมกันเป็นกำลังในการบริหารจัดการในด้านต่างๆ” บุคคลที่ 2 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวจะมีร้านค้าของประชาชนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงมาค้าขาย ประมาณ 40 ร้าน และมีลานรถยนต์และมอเตอร์ไซค์ มีพื้นที่เล่นน้ำ และมีพื้นที่ใช้ทำการละหมาด ปัจจุบันจะเป็นการกางเต็นท์เท่านั้น มีห้องที่ได้รับการสนับสนุนจากอบต. และมีทีมกู้ภัยที่อบต.จัดเตรียมให้ เพื่อดูแลผู้ที่มาท่องเที่ยวได้เบื้องต้น ปัญหาที่พบคือความแออัด และสถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่ดินของรัฐจึงจะเกิดการพัฒนามีความยุ่งยาก และจะมีการจัดระบบการบริหาร แต่กิจกรรมด้านการท่องเที่ยวยังไม่มี” บุคคลที่ 3 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2568

“ตอนนี้ก็เหมือนใครทำได้ก็ทำไป ไม่ค่อยมีระบบ บางทีคนมาเยอะ รถติด ไม่มีคนคอยจัดการ อยากให้มีอาสาสมัครเยาวชนช่วยจัดคิวรถ จัดกิจกรรม ตอนนี้มีอยู่บ้างแล้ว แต่อยากให้มีเพิ่ม” บุคคลที่ 4 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ตอนนี้ร่วมกับชาวบ้าน แต่ยังไม่เข้มแข็ง ปัญหาคือบุคลากรไม่พอ และชาวบ้านยังไม่เข้ามามีส่วนร่วมทุกคน อยากให้มี คณะกรรมการร่วมชุมชน-อบต. ดูแลโดยตรง” บุคคลที่ 5 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ตอนนี้ส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชนช่วยกันดูแล ใครมีร้านก็ขาย ใครว่างก็ช่วยจัดกิจกรรม ปัญหาคือไม่มีการจัดการที่เป็นระบบ บางทีก็แออัดช่วงคนเยอะ อยากให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างชาวบ้านกับ อบต. วางแผนว่าใครทำหน้าที่อะไร” บุคคลที่ 6 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ตอนนี้ใครว่างก็ช่วยดูแลเอง ไม่ค่อยมีเจ้าภาพหลัก ปัญหาคือบางที่พื้นที่ใช้มั่วไม่เป็นระเบียบ เช่น จอctrถไม่เป็นที่ อยากให้ตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านมาช่วยกันจัดการร่วมกับรัฐ” บุคคลที่ 7 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ชาวบ้านช่วยกันดูแลพื้นที่ได้ดี มีความร่วมมือกับผู้นำชุมชนอยู่แล้ว ถ้ามีภาครัฐเข้ามาเสริมอีกนิด จะยิ่งพัฒนาได้ต่อเนื่อง” บุคคลที่ 8 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“แม่บ้านรวมกลุ่มกันทำอาหารพื้นบ้านและของฝาก นักท่องเที่ยวชื่นชมมาก ถือว่าเป็นจุดแข็งของเรา” บุคคลที่ 9 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ชุมชนมีความพร้อม คนรุ่นใหม่อยากเข้ามาช่วย เช่น ทำเพจออนไลน์ ทำกิจกรรมต้อนรับ ถือว่าเป็นการต่อยอดที่ดี” บุคคลที่ 10 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ชุมชนยังคงรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การละเล่นและงานประเพณี ถือเป็นเสน่ห์ดึงดูดที่น่าภูมิใจ” บุคคลที่ 11 สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“มีการจัดการความสะอาดและพื้นที่อย่างเป็นระบบ ชาวบ้านช่วยกันดูแลทุก
ครั้งที่มีการกิจกรรม” บุคคลที่ 12 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

กล่าวโดยสรุป การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัด
ยะลา มีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับผิดชอบหลัก โดยมีกลุ่มเยาวชนจำนวน 30 คนทำหน้าที่สนับสนุนในการบริหาร
จัดการของผู้ใหญ่บ้าน ไม่ว่าจะเป็นการจัดระเบียบการจราจร การจัดระเบียบร้านค้า การเก็บขยะ รวมถึงการ
อำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่

นอกจากนี้ ผู้ใหญ่บ้านมีการเรียกเก็บ ค่าพัฒนาพื้นที่ จากกลุ่มแม่ค้าที่มาค้าขายในพื้นที่แหล่ง
ท่องเที่ยว ร้านละ 40 บาท โดยมีจำนวนร้านค้าทั้งหมดประมาณ 30-40 ร้าน

4.3 ด้านเศรษฐกิจและสังคมชุมชน

การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับชุมชนและประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง โดย
รายได้ส่วนใหญ่เกิดจากการจำหน่ายอาหาร และสินค้าเกษตรท้องถิ่น ส่งผลให้หลายครัวเรือนมีรายได้เสริม
บางร้านประมาณ 14,000-15,000 บาทต่อวัน และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในพื้นที่โดยไม่จำเป็นต้องออกไป
ทำงานนอกชุมชน นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้เยาวชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ควบคู่ไปกับ
การพัฒนาทักษะที่เป็นประโยชน์ต่ออนาคตของตนเอง ชาวบ้านได้เสนอแนวทางพัฒนาชุมชนเพิ่มเติม เช่น การ
จัดทำตลาดชุมชนหรือการจัดสรรโซนค้าขาย เพื่อให้ทุกครัวเรือนมีโอกาสเข้าร่วมอย่างทั่วถึง รวมทั้งการจัด
ฝึกอบรมด้านอาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าและเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยสร้างความ
เข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความยั่งยืนให้แก่ชุมชนโดยรวม โดยเฉพาะในช่วงที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ซึ่งยัง
ส่งผลให้รายได้หมุนเวียนในชุมชนเพิ่มสูงขึ้น

ดังคำกล่าวของ

“แน่นอนครับการที่มีแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ทำให้สามารถสร้างรายได้ให้กับ
ชุมชนเป็นอย่างมาก ในช่วงที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากโดยเฉลี่ยแล้วจะมีรายได้เข้า
ชุมชนประมาณ 100,000 บาทต่อวัน ซึ่งรายได้ตรงนี้จะเข้าชุมชนโดยตรงจะไม่ได้เข้า
ทางอบต. และพ่อค้าแม่ค้าก็จะเป็นประชาชนที่อยู่ในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง” บุคคล
ที่ 1 , สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2568

“การมีพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนมาสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนใน
ชุมชนและประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะช่วงที่มีนักท่องเที่ยวเป็น

จำนวนมากยิ่งเกิดรายได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะมีผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 เป็นผู้ดูแลหลักและมีกลุ่มเยาวชนเป็นกำลังเสริม และปัญหาที่พบในพื้นที่ท่องเที่ยวเมื่อมีนักท่องเที่ยวมาเป็นจำนวนมากทำให้เกิดความแออัด พื้นที่จอดรถไม่เพียงพอ และปัญหาขยะที่มีจำนวนมากแน่นอนต้องมีการบริหารจัดการร่วมกัน รัฐจะทำได้โดยลำพังไม่ได้ ต้องมีการมีส่วนร่วม” บุคคลที่ 2 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“สามารถสร้างรายได้แก่ชุมชนเป็นอย่างมาก ยิ่งช่วงที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่ผู้ที่ค้าขายเป็นคนในชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วมในการค้าขาย” บุคคลที่ 3 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2568

“นักท่องเที่ยวช่วยซื้อของกิน ไม่ว่าจะเป็ของที่ขายในสถานที่ท่องเที่ยวหรือผักผลไม้จากสวน ทำให้รายได้เข้าหมู่บ้าน ควรมีการฝึกอบรมอาชีพให้ชาวบ้านทำสินค้าท้องถิ่นขายนักท่องเที่ยว” บุคคลที่ 4 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“การท่องเที่ยวช่วยเสริมรายได้ แต่ยังไม่เต็มศักยภาพ อบต. จะสนับสนุนสินค้า OTOP ตลาดชุมชน และฝึกอบรมอาชีพ เน้นกระจายรายได้ให้กับชาวบ้านในพื้นที่” บุคคลที่ 5 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“การท่องเที่ยวช่วยให้ขายของได้ รายได้ก็ดีขึ้นในช่วงที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยว คนในชุมชนก็เปิดร้านขายน้ำ ของกิน ของฝาก อยากให้จัดตลาดชุมชนให้คนในหมู่บ้านได้ขายของอย่างทั่วถึง ไม่ใช่เฉพาะบางคน” บุคคลที่ 6 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“จากนักท่องเที่ยวไม่เยอะ แต่ก็ช่วยได้ เช่น ซื้อผลไม้จากสวน อยากให้กระจายรายได้ เช่น จัดโซนขายของให้ชาวบ้านหลาย ๆ ครอบครัว” บุคคลที่ 7 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“การท่องเที่ยวช่วยเพิ่มรายได้จากการขายผลไม้และสินค้าเกษตร หลายครอบครัวมีรายได้เสริม ทำให้ชุมชนเข้มแข็งขึ้น” บุคคลที่ 8 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ทำให้แม่บ้านมีรายได้เสริม ครอบครัวอยู่ดีกินดีมากขึ้น และยังช่วยสร้างความสามัคคีในชุมชน” บุคคลที่ 9 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ทำให้เยาวชนมีโอกาสหารายได้ เช่น เป็นไกด์ท้องถิ่น ถ่ายรูปโปรโมทสินค้า และขายออนไลน์” บุคคลที่ 10 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ช่วยให้ลูกหลานมีงานทำในหมู่บ้าน ไม่ต้องออกไปไกล ครอบครัวอยู่กันพร้อมหน้า ถือว่าดีมาก” บุคคลที่ 11 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“รายได้จากนักท่องเที่ยวทำให้ร้านค้าขายดีขึ้น และเงินหมุนเวียนในหมู่บ้านมากขึ้น” บุคคลที่ 12 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

กล่าวโดยสรุป การมีแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างมาก เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเป็นพื้นที่หลุมแม่น้ำ และตั้งอยู่ในเขตเมืองยะลา ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก รายได้ของร้านค้าบางร้านสามารถอยู่ที่ประมาณ 14,000–15,000 บาทต่อวัน ขึ้นอยู่กับจำนวนของนักท่องเที่ยวในขณะนั้น ซึ่งถือว่าเป็นรายได้ที่สูงอย่างมาก

รายได้จากแหล่งท่องเที่ยวนี้ทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในชุมชนมีความเข้มแข็งมากขึ้นตามมา

4.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์และการตลาดในปัจจุบันมีการใช้ทั้งช่องทางสื่อออนไลน์ เช่น Facebook ของชุมชน การรีวิวจากนักท่องเที่ยว รวมถึงการสนับสนุนจากบัณฑิตอาสาและ อบต. แม้บางครั้งจะยังไม่สม่ำเสมอ แต่ก็ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี หลายฝ่ายเห็นตรงกันว่าในอนาคตควรเน้นการใช้สื่อดิจิทัลมากขึ้น เช่น TikTok Instagram และการสร้างเพจท่องเที่ยวเฉพาะของหมู่บ้าน เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ ขณะเดียวกันการ

ประชาสัมพันธ์แบบดั้งเดิม เช่น การบอกต่อ และการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่น ก็ยังคงมีความสำคัญและช่วยสร้างบรรยากาศที่ดี

ดังคำกล่าวของ

“ปัจจุบันก็มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเพจ Facebook อีกทั้งยังมีนักท่องเที่ยวเองที่มาเที่ยวแล้วก็รีวิวสถานที่ท่องเที่ยวทำให้เกิดเป็นที่สนใจของหลายหลายคนซึ่งการประชาสัมพันธ์ในอนาคตนั้นจำเป็นต้องอาศัยสื่อออนไลน์เนื่องจากความรวดเร็วและนิยมในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามหน่วยงานรัฐและชุมชนควรที่จะสร้างสิ่งที่ดีในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อที่จะเป็นภาพลักษณ์ที่ดีให้กับแหล่งท่องเที่ยว” บุคคลที่ 1 , สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2568

“การประชาสัมพันธ์จะมีปัญหาอาสาเป็นผู้ช่วยประชาสัมพันธ์ผ่านเพจเฟสบุ๊ค และมีการประชาสัมพันธ์โดยนักท่องเที่ยวเอง อาจเป็นการรีวิวพื้นที่ท่องเที่ยว อบรมเองก็มีการประชาสัมพันธ์เหมือนกัน การประชาสัมพันธ์ที่ควรเน้นในอนาคต คือการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ และประชาสัมพันธ์แบบบอกกันต่อๆไป ประชาชนและหน่วยงานรัฐควรสร้างภาพลักษณ์ในสถานที่ท่องเที่ยวให้ดี ไม่ว่าจะเป็นความสะอาด ไม่มีเกิดการทะเลาะวิวาท” บุคคลที่ 2 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“มีกลุ่มเยาวชนคอยประชาสัมพันธ์ผ่านโซเชียลเซียลออนไลน์ และมีนักท่องเที่ยวเองเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ หน่วยงานรัฐและประชาชนต้องร่วมกันดูแลสถานที่ท่องเที่ยวว่า” บุคคลที่ 3 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2568

“ตอนนี้มีเฟซบุ๊กบ้าง แต่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ ควรใช้ TikTok, Instagram โปรโมตมากขึ้น ชุมชนกับหน่วยงานช่วยกันสร้างคอนเทนต์น่าสนใจ เช่น วัฒนธรรม อาหาร ” บุคคลที่ 4 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ตอนนี้ใช้เพจ อบรม. และการประชุมหมู่บ้าน วางแผนทำเพจท่องเที่ยวเฉพาะตำบล จะดึงเยาวชนกับกลุ่มแม่บ้านช่วยทำคอนเทนต์ออนไลน์” บุคคลที่ 5 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ตอนนี้ก็มีบ้าง เช่น ปากต่อปาก หรือคนแชร์ในเฟซบุ๊ก ควรใช้โซเชียลมากขึ้น เช่น TikTok หรือเพจท่องเที่ยว อยากให้รัฐกับชุมชนช่วยกันทำคลิปโปรโมต” บุคคลที่ 6 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ส่วนใหญ่ยังอาศัยคนบอกต่อ ควรจัดงานประเพณีท้องถิ่น เช่น งานวัฒนธรรม ดึงคนมาเที่ยว ชุมชนช่วยกันทำโปสเตอร์ ป้ายโฆษณา” บุคคลที่ 7 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“มีการประชาสัมพันธ์ผ่านปากต่อปากและเพจของชุมชนบ้างแล้ว หากทำต่อเนื่องจะช่วยให้นักท่องเที่ยวรู้จักมากขึ้น” บุคคลที่ 8 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ปัจจุบันมีการใช้ Facebook และ Line กลุ่มประชาสัมพันธ์สินค้าอยู่แล้ว อยากต่อยอดด้วยการทำคลิปแนะนำเมนูหรือกิจกรรมชุมชน” บุคคลที่ 9 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ควรใช้สื่อออนไลน์อย่าง TikTok, Facebook เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ ซึ่งตอนนี้ก็มีคนเริ่มทำแล้ว” บุคคลที่ 10 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“ควรทำป้ายบอกเล่าเรื่องราววัฒนธรรม เพื่อให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้และเข้าใจ หมู่บ้านมากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็ง” บุคคลที่ 11 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

“มีการร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่นทำแผ่นพับและป้ายบอกทางแล้ว ถ้ามีเพิ่มช่องทางออนไลน์ก็จะดียิ่งขึ้น” บุคคลที่ 12 , สัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568

กล่าวโดยสรุป ปัจจุบัน การนำเสนอและโปรโมทแหล่งท่องเที่ยวได้มีการใช้เทคโนโลยีผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Facebook, Instagram, และ TikTok โดยมีบัณฑิตอาสาประจำหมู่บ้านและองค์การบริหารส่วนตำบลช่วยโปรโมทให้ นอกจากนี้ยังมีการโปรโมทโดยนักท่องเที่ยวเอง ทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่จำเป็นต้องใช้ป้ายไว้นิลหรือป้ายประกาศเหมือนในอดีต อีกทั้งยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์อีกด้วย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษางานวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

5.1 สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

การวิจัยพบว่า พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่มีความโดดเด่นและได้รับความนิยมจากประชาชน ทั้งในจังหวัดยะลาเองและพื้นที่ใกล้เคียง เช่น จังหวัดปัตตานีและนราธิวาส โดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อน นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาพักผ่อนหย่อนใจเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ชุมชนเกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ร้านค้าของชุมชนกว่า 40 ร้านมีรายได้จากการจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม และผลผลิตทางการเกษตร ขณะเดียวกันก็มีการเก็บค่าธรรมเนียมร้านค้าและค่าที่จอดรถเพื่อนำมาใช้บำรุงรักษาพื้นที่ ดูแลความสะอาด ความเป็นระเบียบ และความปลอดภัย ถือเป็นกลไกที่ช่วยให้เกิดการจัดการและพัฒนาพื้นที่ไปในทิศทางที่ยั่งยืน

นอกจากผลด้านเศรษฐกิจแล้ว การท่องเที่ยวยังช่วยเสริมสร้างความร่วมมือและความสามัคคีของคนในชุมชน โดยเฉพาะบทบาทของเยาวชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยและจัดระเบียบพื้นที่ สะท้อนถึงการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของสังคมชุมชน การที่มีนักท่องเที่ยวจากหลายพื้นที่เดินทางเข้ามายังทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความภาคภูมิใจในวิถีชีวิตท้องถิ่นของคนในพื้นที่

ในขณะเดียวกัน แหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้ยังคงรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน ทั้งด้านประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นเสน่ห์ที่สามารถเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังขาดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่สามารถนำเสนอวัฒนธรรมท้องถิ่นในรูปแบบที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

แม้จะมีศักยภาพที่ชัดเจน แต่ก็ยังพบข้อจำกัดบางประการ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานบางส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ เช่น ถนนบางช่วงที่ชำรุด ป้ายบอกทางที่ไม่ชัดเจน การขาดห้องน้ำและพื้นที่จอดรถที่เพียงพอ รวมถึงระบบการบริหารจัดการที่ยังไม่เป็นรูปธรรม เนื่องจากยังพึ่งพาบุคลากรอาสาสมัครในชุมชนเป็นหลัก หากได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางระบบบริหารจัดการอย่างเป็นทางการ จะช่วยแก้ไขปัญหาเหล่านี้ และทำให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีความยั่งยืนในระยะยาว

สรุป พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง มีศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่สามารถพัฒนาให้เติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน หากมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การสร้างกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว รวมถึงการสนับสนุนจากภาครัฐและการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง จะสามารถยกระดับให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นและมีคุณค่าในระดับท้องถิ่นและภูมิภาคได้อย่างแท้จริง การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผู้ทำวิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นดังต่อไปนี้

5.1.1 ด้านการคมนาคมและการเข้าถึง

การคมนาคมและการเข้าถึงนับเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานด้านการเดินทางที่มีประสิทธิภาพสามารถสร้างความสะดวกแก่ผู้มาเยือน และมีส่วนโดยตรงต่อการตัดสินใจท่องเที่ยว ตลอดจนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในระยะยาว จากข้อมูลภาคสนามพบว่า ในพื้นที่หมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา มีความพยายามจากฝ่ายปกครองท้องถิ่นในการจัดการเส้นทางคมนาคมอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยความร่วมมือกับกลุ่มเยาวชนในพื้นที่เพื่อทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเยือน ตลอดจนการจัดระเบียบเส้นทางเข้า-ออกให้มีลักษณะหมุนเวียน ซึ่งเป็นกลไกที่ช่วยลดความแออัดและการจราจรติดขัดบนถนนที่มีขนาดค่อนข้างจำกัด มาตรการดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการจัดการปัญหาเชิงโครงสร้างของพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาว่าถนนที่ใช้สัญจรนั้นยังมีข้อจำกัดในเชิงกายภาพ ทั้งการมีหลุมบ่อ ถนนขรุขระ และความเสียหายที่เพิ่มมากขึ้นในช่วงฤดูฝน ซึ่งล้วนเป็นอุปสรรคต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะรถยนต์ อย่างไรก็ตาม ปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขบางส่วนจากองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสาเรง (อบต.) ซึ่งเข้ามามีบทบาทในการดูแล ซ่อมแซม และปรับปรุงถนนสายรองที่เป็นเส้นทางเชื่อมสู่แหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ อบต. ยังสนับสนุนการติดตั้งป้ายบอกทางเพิ่มเติมในหลายจุด เพื่อชี้แนะและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากพื้นที่อื่น ซึ่งไม่คุ้นเคยกับภูมิประเทศและเส้นทางในท้องถิ่น ในภาพรวม การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวกมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับสมัยก่อน ถนนสายหลักที่เชื่อมกับตัวเมืองยะลาได้รับการปรับปรุงต่อเนื่องจนสามารถลดระยะเวลาในการเดินทาง อีกทั้งระบบเส้นทางเข้า-ออกที่ได้รับการจัดการใหม่ยังช่วยลดความหนาแน่นของการจราจรในช่วงที่มีผู้มาเยือนจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญที่ยังคงปรากฏอยู่ ได้แก่ สภาพถนนสายรองที่ยังไม่สมบูรณ์ ป้ายบอกทางที่ไม่เพียงพอและไม่ชัดเจน ตลอดจนการขาดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Google Map หรือแพลตฟอร์มสื่อออนไลน์ที่สามารถช่วยให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและแม่นยำยิ่งขึ้น

5.1.2 ด้านศักยภาพและการบริหารจัดการ

แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนยังคงพึ่งพาการบริหารจัดการในรูปแบบไม่เป็นทางการ โดยมีผู้ใหญ่บ้าน และเยาวชนในพื้นที่เป็นแกนหลักในการดูแล เช่น การจัดระเบียบจราจร การกำหนดพื้นที่ค้าขาย การเก็บค่า ลือคร้านค้าเพื่อนำรายได้กลับมาพัฒนาพื้นที่ และการรักษาความสะอาด ซึ่งสะท้อนถึงความร่วมมือและความ ตระหนักในบทบาทของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว แต่ในขณะเดียวกันยังมีข้อจำกัดคือการขาด โครงสร้างการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ไม่มีคณะกรรมการร่วมระหว่างรัฐและชุมชนที่มีอำนาจหน้าที่ ชัดเจน ทำให้เมื่อมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากจึงเกิดปัญหาความแออัด การใช้พื้นที่ไม่เป็นระเบียบ และขาด กิจกรรมส่งเสริมที่เป็นระบบระยะยาว อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การ จัดสร้างห้องน้ำสาธารณะ การเตรียมทีมกู้ภัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบางส่วน เป็นจุดแข็งที่สะท้อน ให้เห็นความเป็นไปได้ในการสร้างความร่วมมือในอนาคต แนวทางสำคัญจึงอยู่ที่การจัดตั้งคณะกรรมการร่วม ชุมชน-อบต. เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาและกระจายบทบาทหน้าที่อย่างเป็นระบบ

5.1.3 ด้านเศรษฐกิจและสังคมชุมชน

การท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่ที่ 5 และพื้นที่ ใกล้เคียงอย่างเด่นชัด การค้าขายอาหาร สินค้าเกษตร ให้ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น บางครอบครัวสามารถสร้าง รายได้วันละกว่า 10,000 บาท ส่งผลให้ชุมชนมีรายได้หมุนเวียนสูงและลดการพึ่งพางานนอกพื้นที่ นอกจากนี้ การท่องเที่ยวยังสร้างโอกาสให้เยาวชนเข้ามามีบทบาท เช่น การทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น และการจัด กิจกรรมต้อนรับ ซึ่งช่วยเสริมสร้างทักษะใหม่ ๆ และสร้างแรงจูงใจในการอยู่พัฒนาชุมชนบ้านเกิด อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อกังวลเรื่องความไม่ทั่วถึงของรายได้ เนื่องจากบางครัวเรือนยังไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการค้าขาย ชาวบ้านจึงเสนอแนวทางการจัดทำตลาดชุมชนและการจัดโซนค้าขายเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้อย่างเท่า เทียม พร้อมทั้งเสนอให้มีการจัดอบรมด้านอาชีพและการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่ เข้มแข็งและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

5.1.4 ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์

แม้แหล่งท่องเที่ยวจะเป็นที่รู้จักระดับหนึ่งและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส แต่ในแง่ของการประชาสัมพันธ์ยังมีข้อจำกัด เนื่องจากการสื่อสารยังไม่เป็นระบบและ ขาดการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะการเผยแพร่ข้อมูลบน Google Map หรือเพจ ท่องเที่ยวออนไลน์ที่มีการอัปเดตอย่างต่อเนื่อง ชาวบ้านหลายคนเห็นตรงกันว่าควรใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็น ช่องทางหลักในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ควบคู่กับการนำอัตลักษณ์ท้องถิ่น เช่น อาหารพื้นบ้าน งาน ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นจุดขายเชิงวัฒนธรรม การพัฒนาเชิงการตลาดควรมุ่งสร้างภาพลักษณ์

ของแหล่งท่องเที่ยวให้แตกต่างจากพื้นที่อื่น ๆ โดยใช้การเล่าเรื่อง (storytelling) เกี่ยวกับวิถีชีวิตและความงดงามของธรรมชาติ เพื่อสร้างการจดจำและขยายฐานนักท่องเที่ยวให้กว้างขึ้น

วัตถุประสงค์ 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ผู้วิจัยเสนอแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ 4 ด้าน ดังนี้:

1. ด้านการคมนาคมและการเข้าถึง

1.1 ซ่อมแซมและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้สะดวกและปลอดภัยต่อการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว

1.2 ติดตั้งป้ายบอกทางอย่างเป็นระบบ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

1.3 จัดทำข้อมูลออนไลน์ เช่น แผนที่ดิจิทัล และดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการเดินทางผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลของนักท่องเที่ยว

2. ด้านศักยภาพและการบริหารจัดการ

2.1 จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ภาคเอกชน และตัวแทนชุมชนร่วมกันบริหารจัดการ

2.2 กำหนดแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นระบบ มีความต่อเนื่อง และยั่งยืน

2.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและความยั่งยืนในระยะยาว

3. ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์

3.1 ใช้กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัล เช่น Facebook, TikTok และ YouTube เพื่อเผยแพร่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3.2 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยว วิถีชีวิต และเอกลักษณ์ของชุมชน เพื่อสร้างการรับรู้ในวงกว้าง

3.3 สร้างภาพลักษณ์เชิงบวกให้กับชุมชน เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ

4.1 จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น ห้องน้ำ ที่จอดรถ และจุดพักผ่อน ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

4.2 จัดสรรพื้นที่กิจกรรมให้เหมาะสม ปลอดภัย และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

4.3 พัฒนาบริการที่สะท้อนอัตลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีและความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา มีศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตามยังประสบปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่เพียงพอ อาทิ ถนนหนทางที่ชำรุด การขาดห้องน้ำสาธารณะและพื้นที่จอดรถ ตลอดจนปัญหาการจัดการขยะ ซึ่งประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับ ทฤษฎีการพัฒนาที่ยั่งยืน (บุผาชาติ จันทรหอม, 2564; วีรยา ภูมิฐาน, 2554) ที่เน้นความสมดุลระหว่างการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อคนรุ่นต่อไป จากข้อเท็จจริงนี้แสดงให้เห็นว่า หากชุมชนสามารถพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในด้านการบริหารจัดการ พบว่า ชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีบทบาทสำคัญในการวางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำเส้นทางเข้า-ออก การติดตั้งป้ายบอกทาง หรือการสนับสนุนกิจกรรมชุมชน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานของ บีสมี บาส และคณะ (2564) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดยะลา ซึ่งยืนยันว่าการจัดการโดยมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นกลไกสำคัญที่สามารถลดข้อจำกัดและนำไปสู่การพัฒนาที่มีความยั่งยืน ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

สำหรับด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่าการใช้สื่อดิจิทัล เช่น Facebook และ TikTok มีส่วนสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสร้างภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว การดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับ แนวคิดการประชาสัมพันธ์และการใช้สื่อออนไลน์ (พีริวิชญ์ คำเจริญ, 2562) ที่ชี้ว่าสื่อออนไลน์เป็นช่องทางที่มีศักยภาพในการสร้างการรับรู้และดึงดูดความสนใจจากกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวาง ในทำนองเดียวกัน การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ยังช่วยเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวกับกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่นิยมการสื่อสารผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล

นอกจากนี้ ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ อาทิ ห้องน้ำ ที่จอดรถ และโซนกิจกรรม แม้ว่ายังมีข้อจำกัดอยู่ในปัจจุบัน แต่หากได้รับการปรับปรุงและพัฒนาอย่างเหมาะสม ย่อมช่วยสร้างประสบการณ์ที่ดีและเพิ่มความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอเชิงทฤษฎีของ Parasuraman และคณะ (1988) ที่ระบุว่าคุณภาพบริการครอบคลุมความเป็นรูปธรรม ความน่าเชื่อถือ และการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ

โดยสรุป ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง จำเป็นต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การคมนาคมและการเข้าถึง การบริหารจัดการโดยชุมชน

การตลาดและการประชาสัมพันธ์ การจัดการสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและทฤษฎีประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อันเป็นรากฐานสำคัญของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรงยังคงมีข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนั้นควรมีข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ดังนี้

1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ป้ายบอกทาง ระบบไฟส่องสว่าง รวมทั้งพัฒนาช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

2) ควรจัดตั้งคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนที่มีตัวแทนจากหลายภาคส่วน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มเยาวชน กลุ่มแม่บ้าน และผู้ประกอบการ เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นระบบและต่อเนื่อง

3) ควรส่งเสริมการจัดตั้งตลาดชุมชนและสนับสนุนสินค้า OTOP รวมถึงการอบรมทักษะอาชีพและการตลาดออนไลน์ เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนในพื้นที่อย่างทั่วถึง

4) ควรออกข้อบัญญัติท้องถิ่นด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น การคัดแยกขยะและการจำกัดการใช้พลาสติก เพื่อรักษาความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) งานวิจัยครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพกับกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเพียงบางกลุ่ม ดังนั้นในอนาคตควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้กว้างขึ้น ครอบคลุมทั้งนักท่องเที่ยวที่มาจากพื้นที่อื่น ผู้ประกอบการในท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและครอบคลุมมากขึ้น

2) ควรใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลที่หลากหลาย เช่น แบบสอบถามเชิงปริมาณ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หรือการสังเกตเชิงพฤติกรรม เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย

3) ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เช่น ผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อครัวเรือน บทบาทของเยาวชนและสตรีในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว ตลอดจนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระดับชุมชน

4) ควรขยายการศึกษาไปยังพื้นที่อื่น ๆ ในตำบลบันนังสาเรงหรืออำเภอเมือง จังหวัดยะลา เพื่อเปรียบเทียบและสังเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2558). โครงการสำรวจข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงลึก.(รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ไกรทพนธ์ เต็มวิทย์ขจร และอมรเทพ มณีเนียม. (2561). การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดยะลา โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมร่วมกับบริการพิกัดตำแหน่งบนโมบายแอปพลิเคชัน. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- จิตติ มังคละศิริ. (2568). การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2568, จาก https://www.nstdatiis.or.th/our-rd-activities/sd-data/10yfp-scp/sustain_tourism/
- ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร. (2568). แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของไทย. วารสารวิชาการไทยวิจัยและการจัดการ, 6(1).
- บุผาชาติ จันทร์หอม. (2564). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการน้ำสู่ความยั่งยืน. Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(6).
- ปรีชา แหวนจิ้น และสุทธิพัฒน์ อัครวิชัยโรจน์. (2567). ความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต. วารสารเกษมบัณฑิต, 25(1).
- ปัสมี บาฮี และคณะ. (2564). การศึกษาและกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา: น้ำตกธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา. วารสารศิลปศาสตร์ มทร.กรุงเทพ, 3(1).
- ประมาณ เทพสงเคราะห์. (2567). การวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ควนควนหลาว โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 16(1).
- ประพันธ์ ลีน้อย. (2567). Sustainable Tourism จับตาการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่ใส่ใจความยั่งยืน. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2568 จาก <https://www.krungsri.com/th/research/research-intelligence/sustainable-tourism-2024>
- พรรณธวรรณ บุตรดีสุวรรณ และคณะ. (2568). การจัดการเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ถนนลอยฟ้า ตำบลเลยวังไสย์ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย. วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์, 11(1)
- พิชญาพร ศรีบุญเรือง. (2566). แนวการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนโบราณในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ. วารสารวิจัยวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 7(3).
- พีรวิษณุ คำเจริญ. (2567). การพัฒนาสื่อออนไลน์เพื่อการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกโคราช อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ร่วมพลัง, 32(3).
- เมษธาวิณ พลโยธิน และคณะ. (2568). การพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนบ้านเตือ จังหวัดหนองคายอย่างยั่งยืน ภายใต้แนวทางการท่องเที่ยว 4.0. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ หนองคาย, 20(12).
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2552). การวิจัยและพัฒนา. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 1(2).

- วีรยา ภูมิฐาน. (2554). แนวทางการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน. สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2568, จาก <http://www.sites.google.com/sitc/fanxy14/bth-thi7-naewthang-kar-phathna-thraphyakthrrmchati-laea-sing-waedlxm-xyang-yangyun>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2546). การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทไทย. เอกสารประกอบการประชุมประจำปี 2546, 30 มิถุนายน 2546, ศูนย์การประชุมและแสดงสินค้า อิมแพ็ค เมืองทองธานี, นนทบุรี.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา. (ม.ป.ป.). ข้อมูลทั่วไปจังหวัดยะลา. สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2568, จาก <http://www.yalapao.go.th/2017/main/content.php?page=sub&category=23&id=77>
- Bal Krishnan, B., Dahnil, M., & Yi, W. (2014). The impact of social media marketing medium toward purchase intention and brand loyalty among Generation Y. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 148, 177–185.
- Charoenchotitham, A. (2019). Marketing communication tools. Public relations in teaching documents for the course on principles of marketing communication. Sukhothai Thammathirat Open University Press.
- Kayode, O. (2014). Marketing communications. Bookboon.com.
- Kleechaya, P. (2018). Principles, techniques and methods for evaluating public relations results. Bangkok: 21 Century Printing House, Center Chulalongkorn University Books.
- Kotler, P., Armstrong, G., Wong, V., & Saunders, J. (2017). Principles of marketing. Pearson.
- Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (1988). SERVQUAL: A multiple-item scale for measuring consumer perceptions of service quality. *Journal of Retailing*, 64(1), 12–40.
- Phuksawat, A. (2013). Public relations for image building. Chulalongkorn University Press.
- Shelley, M. W. (1975). Responding to social change. Pennsylvania: Dowden, Hutchison.
- Soraso. (2025). Sustainable tourism. Soraso Blog. Retrieved September 27, 2025, from <https://soraso.net/th/blog/sustainable-tourism-th/>
- World Travel & Tourism Council. (2021). A net zero roadmap for travel & tourism. Retrieved from https://wtcc.org/Portals//Documents/Reports/2021/WTTC_Net_Zero_Roadmap.pdf

บุคลากรกรม

1. นายมาหามะรุสตี กอร์เตอร์ (ผู้ให้สัมภาษณ์) นายนัตรี บอเถาะ (ผู้สัมภาษณ์) นายกองค้กรบริหารส่วน ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2568
2. นายยุสไซณีย์ (ผู้ให้สัมภาษณ์) นายนัตรี บอเถาะ (ผู้สัมภาษณ์) กำนัน ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568
3. นายอิบรอเฮง ดอเถาะ (ผู้ให้สัมภาษณ์) นายนัตรี บอเถาะ (ผู้สัมภาษณ์) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2568
4. นายสุปียัน เซะแวง (ผู้ให้สัมภาษณ์) นางสาวอารีญา ตายี (ผู้สัมภาษณ์) อาสาสมัครรักษาดินแดนตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2568
5. นางสาวมาสุวารี เซะแวง (ผู้ให้สัมภาษณ์) นางสาวอารีญา ตายี (ผู้สัมภาษณ์) ผู้ประกอบการตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2568
6. นางสาวมุกดาวรรณ มีนา (ผู้ให้สัมภาษณ์) นางสาวอารีญา ตายี (ผู้สัมภาษณ์) คนในพื้นที่ ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2568
7. นางสาวมือเส้าะ สาและ (ผู้ให้สัมภาษณ์) นางสาวอารีญา ตายี (ผู้สัมภาษณ์) คนในพื้นที่ ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2568
8. นางสาวอาซ็อนะ เซะแวง (ผู้ให้สัมภาษณ์) นางสาวอารีญา ตายี (ผู้สัมภาษณ์) คนในพื้นที่ ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2568
9. นางปาซึยะ วาโด (ผู้ให้สัมภาษณ์) นางสาวอารีญา ตายี (ผู้สัมภาษณ์) คนในพื้นที่ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2568
10. นางแยนะ ทะแวง (ผู้ให้สัมภาษณ์) นางสาวอารีญา ตายี (ผู้สัมภาษณ์) คนในพื้นที่ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2568
11. นางสาวฮายาตี เซะแวง (ผู้ให้สัมภาษณ์) นางสาวอารีญา ตายี (ผู้สัมภาษณ์) คนในพื้นที่ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2568
12. นางสาวมุตสลีนี มีนา (ผู้ให้สัมภาษณ์) นางสาวอารีญา ตายี (ผู้สัมภาษณ์) คนในพื้นที่ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2568

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 กรณีศึกษาตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง
จังหวัดยะลา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....ถึงเวลา.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ นามสกุล.....ตำแหน่ง/อาชีพ.....

ประสบการณ์ในการทำงาน.....

เพศ.....อายุ.....การศึกษา.....

ที่อยู่.....

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่ที่ 5 กรณีศึกษาตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ด้านการคมนาคมและการเข้าถึง

- นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาที่แหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกเพียงใด?
- ปัญหาด้านเส้นทางคมนาคม หรือระบบขนส่งที่ควรได้รับการแก้ไขคืออะไร?
- ภาครัฐหรือ อบต. ควรมีบทบาทอย่างไรในการพัฒนาเส้นทาง/ป้ายบอกทาง?

ด้านศักยภาพและการบริหารจัดการ

- ปัจจุบันมีการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวอย่างไร? ใครเป็นผู้รับผิดชอบหลัก?
- ปัญหาที่พบในการจัดการพื้นที่คืออะไร (เช่น ความแออัด การใช้พื้นที่ไม่เป็นระบบ)?
- ท่านคิดว่าควรมี “รูปแบบการบริหารจัดการร่วม” ระหว่างชุมชนกับหน่วยงานรัฐอย่างไร?

ด้านเศรษฐกิจและสังคมชุมชน

- การท่องเที่ยวในพื้นที่ช่วยสร้างรายได้แก่ชุมชนมากน้อยเพียงใด?
- ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างไร?
- จะทำอย่างไรให้ผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวกระจายสู่คนในชุมชนอย่างเป็นธรรม?

ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์

- ปัจจุบันมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวนี้ผ่านช่องทางใดบ้าง?
- วิธีการประชาสัมพันธ์ใดที่ควรเน้นในอนาคต เช่น สื่อออนไลน์ เทศกาลท้องถิ่น?
- หน่วยงานรัฐหรือชุมชนควรมีบทบาทร่วมกันในการสร้างภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างไร?

ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

- จากประสบการณ์ที่ท่านพบ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจด้านใดบ้าง?
- ปัญหาที่ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ประทับใจมีเรื่องใดบ้าง (เช่น ความสะอาด การบริการ)?
- ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอย่างไร?

ภาคผนวก ข

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัยคนที่ 1

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวอาริยา ตายี

วัน / เดือน / ปีเกิด : 11 มิถุนายน 2547

ที่อยู่ : 1 / 3 หมู่ 3 ตำบลบ้านนั้งสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ประวัติการศึกษา : ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 สาขาการปกครองและกฎหมายมหาชน หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ประวัติผู้วิจัยคนที่ 2

ชื่อ-นามสกุล : นายนัศรี บอเกาะ

วัน / เดือน / ปีเกิด : 12 เมษายน 2546

ที่อยู่ : 98 หมู่ 3 ตำบลบ้านนั้งस्ता อำเภอบันนังस्ता จังหวัดยะลา

ประวัติการศึกษา : ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 สาขาการปกครองและกฎหมายมหาชน หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก ค
ภาพถ่ายกิจกรรม

ภาพถ่ายกิจกรรม

ภาพที่ 1 : ลงพื้นที่เก็บข้อมูลกับนายกอบต.

ภาพที่ 2 : ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากผู้ใหญ่บ้าน